PLAN

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Solklintskolan

Ansvarig: Rektor
2025-10-10
Läsår: 2025-2026
Version [1.0]

Region Gotland
Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498 26 90 00
E-post regiongotland@gotland.se
Org nr 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

Region Gotland

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Innehåll

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 1
1. Inledning 3
2. Skolans vision 3
3. Delaktighet i plan mot diskriminering och kränkande behandling 3
4. Utvärdering av föregående år 4
5. Kartläggning 5
6. Årets aktuella åtgärder 5
6.1. Analys-orsaker till de hinder som upptäckts 5
6.2. Mål och åtgärder för det förebyggande arbetet 6
7. Arbetsgång för anmälan och utredning 6
Bilaga 1 Viktiga definitioner och begrepp 8
Definitioner 8
De sju diskrimineringsgrunderna 9
Bilaga 2 Skolans ordningsregler 10

1. Inledning

Vad är kränkande behandling?
Det är ett uppträdande som kränker ett barn eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567).

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det skall vara fråga om kränkandebehandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig.

Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Det är viktigt att komma ihåg att yngre elever inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre elever och vuxna.

Källa: 6 kapitlet 3 § Skollagen

Vad är diskriminering?
Det är ett uppträdande som kränker ett barn eller en elevs värdighet utan utifrån diskrimineringsgrunderna enligt diskrimineringslagen (2008:567):

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Planen gäller för fritidshem och skola. I texten används begreppet skola och elev.

2. Skolans vision

Solklintskolan ska vara en skola att längta till. Allt börjar och slutar med elevernas bästa.

3. Delaktighet i plan mot diskriminering och kränkande behandling

Elev
Eleverna är delaktiga i kartläggningar gällande trygghet och trivsel via enkäter flera gånger per termin, vid utvecklingssamtal, klassråd och elevråd. I samband med dessa aktiviteter ges möjlighet till diskussion gällande trygghetsfrågor samt påverka skolans likabehandlingsarbete. Mentorer, trygghetsteam och elevhälsoteam möter elever på grupp och/eller individnivå för att samtal om frågor som rör trygghet, likabehandling och studiero.

Vårdnadshavare
Vårdnadshavare får fortlöpande information om det pågående arbetet via veckobrev, föräldramöten, skolråd samt på utvecklingssamtal. Vårdnadshavare kontaktas om deras barn är inblandade i kränkningsärenden.

Personal:
All personal i skolan skall vara väl förtrogna med *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*. Alla har ansvar för att följa upp den samt håll sig uppdaterad i skolans likabehandlingsarbete. Utvärderingar och kartläggningar görs kontinuerligt i trygghetsteamet och i arbetslagen. Likabehandlingsarbetet finns alltid på dagordningen i arbetslagens mötesformer.

4. Utvärdering av föregående år

Identifierad risk	Utförd åtgärd	Mål med åtgärd	Resultat
Elever på lågstadiet upplever att det kan vara otäckt när de går från matsalen. Det är om högstadie-elever är högljudda i korridorerna.	# Alla elever F-3 har möjlighet att gå med någon vuxen från matsalen. # Mentorerna 7–9 har informerat om detta i klasserna. # Elevrådet 7–9 har jobbat med frågan. #Mentorer F-3 har pratat om det i klasserna.	# Alla elever ska känna sig trygga. # Vi ska skapa förståelse för varandra F-9 perspektiv.	Ju längre in på läsåret vi kommer desto tryggare känner sig eleverna på lågstadiet. De blir mer vana vid de äldre eleverna och vet att de kan låta mer om dem utan att det innebär att det pågår bråk.
Lågstadieelever upplever att det kan vara otryggt på kullen på skol-gården. Det är när man leker lekar som övergår till att någon blir arg och att de då kan bli bråk.	# Rastlek erbjuder eleverna andra typer av aktiviteter. # Samtal med eleverna både i skolan och på fritids. Den typen av maktlekar som eleverna beskriver ska inte förekomma i våra miljöer. # Rastvärdar jobbar för en trygg miljö på kullen precis som för resten av skolgården.	# Eleverna ska känna sig trygga överallt under skoldagen. # Eleverna ska ha möjlighet till rastlek, aktiviteter som upplevs meningsfulla på rasterna.	# Det anordnas organiserad rastlek varje dag. # Vuxna har stoppat vissa maktlekar som eleverna vill leka på rasterna. # I slutet av läsåret uppger inte eleverna kullen som en otrygg plats.
Elever berättar att det kan kännas otryggt i omklädningsrummet vid idrotten.	# Samtal i samtliga klasser om förhållningsregler i omklädningsrum och idrottssal. # Två vuxna på plats när de yngre eleverna har idrott. De kan finnas med i omklädningsrummen. När äldre elever har idrott finns läraren utanför omklädningsrummen, kan gå in dit vid behov. # Möjlighet för elever att byta om i enskilt rum i samråd med läraren. Vissa elever har överenskommelse med lärare	Ingen elev ska behöva vara tveksam till om hen vill vara i omklädnings-rummet. Det får inte förekomma kränkningar eller trakasserier där. Alla elever ska få känna rörelseglädje.	Flera elever upplever att det känns bättre. Några elever känner fortfarande att det är svårt att gå till idrotten då de tänker att det finns risk för att man kan få kommentarer i omklädningsrummet.

	om att inte byta om till idrotten.		
Mellanstadieelever upplever att det kan vara otryggt när de ska handla i elevcaféet. Det är när högstadie-elever tränger sig före eller ställer sig för nära vid disken när man handlar.	# Lärare från mellanstadiet följer med till elevcaféet i möjligaste mån. # Personal i elevcaféet är uppmärksam på om någon tränger sig i kön. # Lärare från högstadiet finns med vid elevcaféet när de har möjlighet.	# Äldre och yngre elever ska kunna mötas och ha trevligt tillsammans på skolan. # Elevcaféet ska var tillgängligt för alla elever åk 4–9.	Eleverna på mellanstadiet upplever att det nästan alltid kändes bra att vara vid elevcaféet. Det fanns någon enstaka elev som man hade stor respekt för och därför ville man gärna ha en vuxen med sig när man gick dit.

5 Kartläggning

Kartläggning av risker
Vi har undersökt verksamheten genom:

- elevenkäter med frågor och möjlighet att lämna egna kommentarer
- individuella intervjuer
- gruppintervjuer
- dokumentation från fall av kränkande behandling.
- samtal med elever, vårdnadshavare och personal
- trygghetsvandringar
- arbetsplatsträffar för personalen, översyn av rutiner, riktlinjer och policydokument

6. Årets aktuella åtgärder

6.1 Analys-orsaker till de hinder som upptäckts

Analys av orsakerna till de risker och hinder som vi har upptäckt i kartläggningen.

Återkommande i år är att några av de yngsta eleverna upplever att det känns lite otryggt när de ska gå från matsalen. De beskriver att: *Dagar då man ska gå förbi högstadieelever som är vid sina skåp så blir man lite nervös.* Vi behöver se över hur vi kan skapa möjligheter där yngre och äldre elever får mötas under trygga former för att skapa en vi-känsla i ett F-9 perspektiv.

Elever beskriver att det förekommer kränkande ord, speciellt när vuxna inte är närvarande. Skolan ska vara fri från kränkningar så det här är ett prioriterat område. Vi behöver se över om det finns platser eller tider under skoldagen då vi bör omfördela var vuxna befinner sig, för att motverka kränkningar.

6.2 Mål och åtgärder för det förebyggande arbetet

Beskrivning av åtgärder som planeras påbörjas eller genomföras under det kommande året samt vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs.

Identifierad risk	Planerad åtgärd	Mål med åtgärd	När genomförs åtgärden och ansvariga
Elever berättar att det förekommer svordomar, köns-ord och andra kränkande ord. Speciellt när inte vuxna hör.	Nolltolerans mot kränkande språkbruk. Alla vuxna ansvarar för att vara uppmärk-samma på detta. Genomgång av skolan regler i klasserna.	Ingen ska bli utsatt för kränkande ord eller handlingar. Vi använder ett vårdat språk till och om varandra.	Mentorerna ansvarar för att gå igenom skolan regler i sina klasser varje ny termin. Alla vuxna ansvarar för att kontinuerligt jobba för nolltolerans gällande kränkningar – THT och biträdande rektor ansvarar för uppföljning.
Några elever på lågstadiet beskriver att det kan vara nervöst när de ska gå från matsalen, att det är stora elever i korridoren.	# Alla elever F-3 ges möjlighet att gå med vuxen från matsalen. # Mentorerna 7–9 informerat om detta på mentorstid. #Mentorer F-3 pratar om det i klasserna. # Arbetslagen och elevråden diskuterar aktivitet för att lära kanna varandra F-3 & 7–9.	Alla elever ska känna sig trygga. Vi ska skapa förståelse för varandra F-9 perspektiv.	# Möjligheten finns – mentorer F-3 ansvarar # Mentorer 7–9 ansvarar att snarast lyfta på mentorstid. # Mentorer F-3 ansvarar att snarast lyfta i klasserna. # Elevråden och arbetslagen lyfter frågan under höstterminen. Ansvarar gör vuxen ansvarig för respektive elevråd samt AL-ledare tillsammans med biträdande rektor
Några elever berättar att de inte har nära vänner i den egna klassen men att de har det i andra klasser. Detta påverkar Känslan av trygghet.	Schemalagda gemensamma raster så att man kan träffa sina vänner på rasten. Vuxna får stötta under lektionstid. Planera vilka elever som ska samarbeta, hjälpa till med relationsbygge.	Eleverna ska trivas och vara trygga i sina klasser och på rasterna.	Schemaläggning – Ansvarig: skolledning, klart Mentorer och undervisande lärare löpande under läsåret när detta kommer till vår kännedom.

7. Arbetsgång för anmälan och utredning

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen *Källa: 6 kapitlet 10 § Skollagen*

Det saknar betydelse hur personalen får kännedom om händelsen. Personal eller rektor får inte göra någon värdering på förhand av hur allvarlig en händelse är innan anmälan.

Ärendenr 20xx/xxxx **Datum** [Beslut/Publiceringsdatum]

Anmälningsskyldighet gäller även om vårdnadshavare, barn eller elever inte vill att händelsen ska anmälas.

1. En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller diskriminering i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn.
   - Personal anmäler via kontaktformulär: Händelserapport/Anmälan om kränkande behandling som finns på Insidan under Prorenata.

2. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.
   - Rektor tar emot och hanterar händelserapporten i journalsystemet Prorenata. Vid hantering går en anmälan till huvudman.

3. Inom region Gotland är utredningsskyldigheten delegerad till rektor. Rektor är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.
   - Om händelsen behöver utredas ytterligare meddelar den av rektor utsedd ansvarig person att en utredning måste göras. Underlag för utredning nås via kontaktformulär på Insidan, Prorenata.

För mer info se riktlinjer för Prorenata.

Bilaga 1

Viktiga definitioner och begrepp

Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av lagens definition av diskriminering är att någon missgynnas eller kränkts. Missgynnandet eller kränkningen ska också **ha samband** med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Det finns olika former av diskriminering.

Direkt diskriminering

Är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. Direkt diskriminering kan det till exempel vara om en elev inte får följa med på skolresan för att hon sitter i rullstol (funktionshinder). Eller att förskola inte tar hänsyn till kötid och i stället premierar barn i en viss ålder (ålder).

Indirekt diskriminering

Innebär att någon missgynnas genom att det tillämpas en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar någon utifrån diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när två killar inte får anmäla sig till skolbalen tillsammans därför att reglerna säger att det bara är tillåtet att anmäla sig som pojke och flicka (sexuell läggning). Indirekt diskriminering kan också vara ett direktiv från huvudmannen, exempelvis att alla barn måste delta i förskolavslutning i kyrkan.

Bristande tillgänglighet

När en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, nedsättande skämt, gester eller utfrysning.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Förutom kommentarer och ord kan det till exempel handla om att någon tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet”. (skollagen kap 5 kap § 3)

Mobbning

Begreppet mobbning finns inte i skollagen. En vanlig användning av ordet är om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid

upprepade tillfällen. Kränkande behandling kan vara något som bara händer en gång. Kränkande behandling är ett bredare begrepp, som kan innefatta mobbning men även andra kränkande beteenden.

De sju diskrimineringsgrunderna

Kön
Begreppet innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck
Avses i lagen att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat sätt) ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det som registrerats för hen vid födelsen. Begreppen omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

Etnisk tillhörighet
En individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster. Som exempel kan nämnas att en person tillhör någon av de nationella minoriteterna såsom samer och romer.

Religion eller annan trosuppfattning
Avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.
Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas **inte** av diskrimineringslagens skydd.

Funktionsnedsättning
Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Det kan vara till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening.

Funktionsnedsättning innebär en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är. En funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel- och synskador med mera.

Sexuell läggning
Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder
Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.
Diskrimineringslag (2008:567), https://www.do.se/diskriminerad/diskrimineringsgrunder

Bilaga 2

Skolans ordningsregler

Skollagen 5 kap 5 § *Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.*

Solklintskolans ordningsregler

1. Vi respekterar varandra och vår gemensamma miljö
   Konsekvens – ordnings- och kränkningsanmälningar

2. Vi jobbar med respekt för eget och andras arbete och undervisning.
   Konsekvens – ordnings- och kränkningsanmälningar. Kvarsittning för att ta igen förlorad lektionstid kan bli aktuellt.

3. Ytterskorna tas av vid ingångarna. Inga ytterkläder på lektion eller i matsal.
   Konsekvens - Lärare har rätt att avgöra vad som räknas som ytterkläder

4. Vi kommer i tid till lektionerna och tar med det material som behövs.
   Konsekvens: Information till vårdnadshavare via Edlevo vid försenad eller utebliven lektionsnärvaro. Läraren kan besluta om arbetsuppgift som ska tas igen.

5. Vi använder ett vårdat språk!
   Konsekvens – ordnings- och kränkningsanmälningar

6. I-Pad/datorer skall vara inställda på ljudlöst läge och de får inte störa undervisningen.
   Konsekvens - Lärare har rätt att samla in I-Pad/dator.

7. Vi har en mobilfri skoldag/fritidsdag för låg- och mellanstadiet samt mobilfria lektioner för högstadiet. Klassrumsregler att telefonerna ska vara på ljudlös!
   Konsekvens – Lärare har rätt att samla in mobiler, ordningsanmälan.

8. Godis/läsk/tuggummin mm. får inte tas med till skolan.

9. Skolan och skolgården är ett tobak-, nikotin-, vejp- och drogfritt område.
   Konsekvens – skolan kontaktar vårdnadshavare om man upptäcker att elev använder något av detta.

10. Samtliga fordon, inkl. elsparkcyklar ska parkeras på anvisad plats och får ej framföras på skolområdet.
    Konsekvens – skolan kontaktar vårdnadshavare

Om en elev vid upprepade tillfällen stör under lektionen eller på annat sätt inte respekterar dessa regler, följer hemkontakt och i förlängningen samtal med rektor/biträdande rektor tillsammans med vårdnadshavare. Vid händelser ska en händelserapport skrivas.